

SPRÁVA DUCHOVNÉHO MARTINA KOVÁČA O ŽIVOTE A ČINNOSTI FARNOSTI SV. LADISLAVA V BRATISLAVE

DŇA 27. 9. 2020 NA FARSKOM ZHROMAŽDENÍ

v záhrade Starého evanjelického lýcea
na Konventnej 15 v Bratislave.

„Preto vám teraz hovorím: Nechajte týchto ľudí a prepustite ich, lebo ak tento zámer a toto dielo pochádza od ľudí, rozpadne sa, no ak je od Boha, nebudete ich môcť zničiť; aby sa neukázalo, že bojujete aj proti Bohu. Tak sa ním dali presvedčiť.“

(Skutky apoštolov 5, 38-39)

Milé priateľky a priatelia, sestry a bratia,

ako možno viete, tradícia starokatolíckych cirkví je poznačená nemeckou (historicko-) kritickou teológiou 19. storočia. Tá sa vyznačuje istou mierou skepticizmu a nikdy sa veľmi nekamarátila s tými kresťanskými prúdmi, ktoré bažili po zjaveniach a zázrakoch. Starokatolícka spiritualita sa vždy držala skôr pri zemi a Boha nachádzala v každodennej realite a ľudských skúsenostiach.

Napriek tom si však dovoľm povedať, že zo svojej osobnej perspektívy toto naše malé spoločenstvo na Slovensku stále považujem za zázrak. A tí a tie z vás, s ktorými to t'aháme spoločne úplne od začiatku, mi možno dáte za pravdu. Na prelome rokov 2015/2016 sme totiž začínali úplne na zelenej lúke: bez vlastných priestorov, bez peňazí a dokonca bez štátnej registrácie. Boli sme jednoducho malý hlúčik priateľov, ktorí mali sen.

V marazme slovenského mainstreamového kresťanstva paktujúceho s mocnými, ktoré bolo vtedy poznačené časom po tzv. referende o rodine (alebo skôr proti homosexuálom), v prípade rímskeho katolicizmu aj kauzou odvolania arcibiskupa Bezáka, a impotentného reagovať na výzvy súčasného sveta a reflektovať vlastné zlyhania, sme verili, že kresťanstvo v 21. storočí predsa len má a aj môže vyzerat' inak. A ak môžem byť aj celkom osobný – svoju skúsenosť viery som raz chcel odovzdať aj svojim deťom, no vedel som, že to už nechcem v tom istom cirkevnom prostredí, z ktorého som vyrástol ja sám. V podstate to bolo hľadanie odpovede na otázku, kam pôjdem v nedeľu do kostola. A nemohol som ju nájsť. Vy ste sa ňou stali.

Snívali sme v tejto pochmúrnej a znechucujúcej atmosfére sen o tom, že kresťanstvo môže vyzerat' inak: otvorene, ekumenicky, demokraticky a ľudsky. A snažili sme sa žiť spiritualitu radikálneho prijatia – kresťanstvo, ktoré nesúdi, ale prijíma každého bez akéhokoľvek rozdielu. Rozhodli sme sa ponúknuť Slovensku katolícku alternatívu.

Keď sme v rôznych kontextoch s priateľmi a priateľkami uvažovali o cirkvi v 21. storočí, objavovali sa charakteristické znaky ako demokratické riadenie, transparentné financovanie, menej klerikalizmu a dobrovoľný celibát, úplné a rovnoprávne zapojenie žien do duchovnej služby a rozhodovacích procesov, ľudskejší prístup k rozvedeným v novom manželstve, zápal pre ekumenizmus a medzináboženský dialóg, kritická reflexia vlastných dejín, vymedzenie sa voči extrémizmu a intolerancii, otvorenosť voči menšinám – vrátane sexuálnych, zasadzovanie sa za rodovú rovnosť a práva tých, ktorí stoja na periférii spoločnosti. A tak sme na prelome rokov 2015/2016 prestali iba snívať a začali sme aktívne pracovať...

Ohliadnutie do minulosti (2015 – 2017)

Táto správa sa týka predovšetkým rokov 2018 – 2020, no keďže je prvou svojho druhu, dovoľm si krátko zrekapitulovať aj príbeh pred tým – teda v rokoch 2015 – 2017. V sobotu 28. novembra 2015 som bol v starokatolíckej katedrále sv. Vavrinca v Prahe spolu s Petrou Baslovou a Monikou Mádlovou biskupom Dušanom Hejbalom vysvätený na diakona – a to s výslovným poverením pre službu starokatolíckym veriacim na Slovensku. Od začiatku to bol experiment. Netradičný pokus. Alebo inými slovami – startup. Vzhľadom na vyššie spomenuté podmienky nikto nevedel, či to bude vôbec fungovať a ako to dopadne.

Chvíľu trvalo, kým sme definitívne našli priestor a vďaka vedeniu Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (EBF UK), najmä vtedajšiemu dekanovi prof. Ľubomírovi Batkovi, sme od nedele 6. marca 2016 začali historicky po prvýkrát s pravidelnými a verejnými starokatolíckymi bohoslužbami v Bratislave. Konali sa vtedy každú nedeľu o 16.00 h v aule fakulty, ktorá slúžila aj na bohoslužobné účely. Keďže som bol vtedy iba diakonom, nezištne nám vtedy chodili so slávením eucharistie vypomáhať kňazi z Česka alebo Rakúska. Veľká vďaka patrí predovšetkým Pavlovi Vichlendovi a Dr. Walterovi Baerovi, ktorí s nami strávili množstvo nediel. Príležitostne sa k nám pripojil aj rímskokatolícky kňaz Jaroslav Paulík, ktorému navyše vďačíme aj za jeho ornáty, ktoré dodnes používame pri bohoslužbách v Kaplnke sv. Ladislava v Primaciálnom paláci. Známymi a hojne navštevovanými sa stali aj naše bohoslužby s ekumenickými hosťami (Eva Guldanová, Jakub Pavlús, Ondrej Prostředník, Anna Polcková, Daniel Pastirčák, Ivan Lukáč...) a ekumenické slávenia eucharistie podľa tzv. Limskej liturgie. Už pri prvej vizitácii biskupa Dušana Hejbalu v nedeľu 1. mája 2016 bolo vidieť, že naša služba začína prinášať ovocie a priťahovať pozornosť.

Okrem duchovných, ktorí nám vypomáhali, si však dovoľm spomenúť aj niekoľko mien ľudí, ktorí možno dnes nie sú prítomní na tomto farskom zhromaždení, no bez nich by dnes tento náš projekt nezačal: boli nimi Martin a Majka Kulichoví, Fero Kuminiak, Juraj Dovčík, Vierka Bednáriková, moja manželka Lucka a aj moja širšia rodina. O niečo neskôr, no ešte stále na pôde EBF UK, sa k nám pripojili Martin Kolonič, čo sme významne pocítili najmä v hudobnej stránke liturgie, Rast'o a Silvia Kočanovi s rodinou, ktorí nám neraz láskavo poskytli svoje

domáce zázemie, a Veronika Volárová (dnes Kinčeková), ktorých som s manželom Marošom požehnával ako úplne prvý pár.

Z mojej perspektívy sa tak dá povedať, že sa u nás stretlo viacero reformných katolíckych iniciatív: mladí vysokoškoláci, ktorí nevideli v rímskokatolíckej cirkvi svoju budúcnosť; LGBT* kresťania, ktorí chceli čestne žiť svoju vieru a odmietali celibát ako jedinou možnú cestu svojho života; reformní katolíci uvažujúci o zmene, či ľudia so skúsenosťou v skrytej cirkvi za totality a ovplyvnení životným príbehom Antónia Srhoľca. Srhoľca pritom rozhodne nespomínam iba okrajovo, keďže ovplyvnil viacerých z nás a jeho hlas „katolíckej alternatívy“ dnes Slovensku nesmierne chýba.

Na 49. synode Starokatolíckej cirkvi v ČR v Želivskom kláštore premonštrátov bol 8. apríla 2016 za nového biskupa zvolený Pavel Benedikt Stránský – a s ním aj nová synodálna rada. V nadväznosti na to sme boli spolu s Martinom Kulichom a Jurajom Dovčíkom pozvaní na jedno zo zasadnutí synodnej rady – a tá sa prihlásila k nášmu úsiliu a prisľúbila nám podporu.

Naša situácia na pôde EBF UK sa však skomplikovala, keď sme v nedeľu 5. februára 2017 pozvali kázať Jakuba Pavlúsa, ktorý už v tom čase pôsobil v českom exile v Českobratskej cirkvi evanjelickej. Niektorých pedagógov to natoľko vyviedlo z miery, že začali požadovať náš odchod z fakulty. Ocitli sme sa tak v zvláštnej situácii – a vtedy sa prvýkrát začal príbeh nášho putovania po Bratislave.

Nájomná zmluva na EBF UK sa končila 31. augusta 2017 a moja kňazská vysviacka bola naplánovaná na 9. septembra 2017 v Malom evanjelickom kostole v Bratislave, ktorý nám pri tejto príležitosti láskavo zapožičal CZ ECAV Bratislava Staré Mesto. Z hľadiska nášho spoločného úsilia bola moja vysviacka nesporne dôležitým krokom. Zároveň sa však uskutočnila v situácii, keď sme boli bezdomovcami či nomádmi hľadajúcimi si nový domov.

Do úvahy vtedy prichádzal priestor staromestských evanjelikov na Konventnej 11, ktorý využíva aj Cirkev československá husitská. No na náš oznam na Facebooku zareagoval aj prof. Michal Oláh, ktorý nám ponúkol sprostredkovanie priestoru na VŠ sv. Alžbety na Námestí 1. mája 1. A práve tento priestor sa takmer na dva ďalšie roky stal našim domovom.

Za zmienku stojí aj to, že 14. novembra 2017 sme sa spolu s biskupom Pavlom B. Stránským stretli s pánom JUDr. Jánom Juranom, riaditeľom Cirkevného odboru Ministerstva kultúry SR, ktorého sme informovali o situácii starokatolíctva na Slovensku, našich plánoch a pôsobení.

Pôsobenie historicky prvej farskej rady v rokoch 2018 – 2020

Od októbra 2017 sme tak začali pravidelne slúžiť naše bohoslužby každú nedeľu o 17.30 h na VŠ sv. Alžbety. Vstúpili sme do novej fázy v novom (oveľa sekulárnejšom) priestore. Ako kňaz som však už mohol bez externej pomoci nielen kázať, ale aj slúžiť eucharistiu a ostatné sviatosti. Naše spoločenstvo sa tiež personálne ustálilo. Z hľadiska cirkevného práva bol však náš status stále nejasný. S českou starokatolíckou cirkvou nás prepájala moja osoba a poverenie

biskupa a synodálnej rady. Ako spoločenstvo sme však nevedeli celkom fungovať. Rozhodli sme sa však, že budeme – hoci neformálne – aj v našich podmienkach aplikovať pravidlá, ktoré pre miestne spoločenstvá vyplývajú z ústavy Starokatolíckej cirkvi v ČR. A preto sme sa na Turíce roku 2018 rozhodli, že si v tento deň zvolíme svoju prvú farskú radu v užšom dvojčlennom zložení. Za jej členov boli spomedzi členov zvolení Fero Kuminiak a Martin Kolenič, ktorí sa stal jej predsedom – a teda „laickou dvojčičkou“ duchovného.

Toto obdobie tak predznamenávalo fázu, kedy sme sa z neformálneho spoločenstva začali konštituovať ako skutočná a demokratická starokatolícka farnosť, ktorá nestojí na autokratickom rozhodovaní duchovného.

Ak by som mal celkovo zhodnotiť naše pôsobenie, jeho deficitom iste bude, že po ňom nezostane veľa písomných materiálov. To však nie je spôsobené tým, že by sme o našich krokoch nediskutovali a nehlasovali, no naše stretnutia mali oveľa neformálnejší charakter než úradné zasadnutia, s čím sú samozrejme spojené isté výhody i úskalia. Verím, že toto sa čiastočne zmení nástupom novej farskej rady, ktorá už bude mať o niečo jasnejšiu pozíciu.

V tomto našom zložení rozšírenom o ženský hlas podpredsedníčky OZ Starokatolíci na Slovensku Vierky Bednárikovej sme sa pustili do viacerých úloh. V prvom rade sme nastúpili na cestu hľadania priestorových alternatív. EBF UK aj VŠ sv. Alžbety totiž zdieľali jednu nevýhodu – a síce, že neboli využiteľné v iné dni okrem nedele. Naše dlhé a tak trochu ťažkopádne úsilie sa rozvíjalo po vizitácii biskupa Pavla v januári 2019, keď sme obnovili naše úsilie o získanie prístupu do Kaplnky sv. Ladislava v Primaciálnom paláci. Po dlhých mesiacoch diplomatického úsilia sa nám vďaka vedeniu mesta, predovšetkým pani námestníčky Lucie Štasselovej a pána primátora Matúša Valla podarilo získať prístup do tejto krásnej kaplnky, v ktorej sa stretávame dodnes, a ktorú ekumenicky zdieľame s rímskymi katolíckymi a pravoslávnyimi.

Na Vianoce 2018 sa tiež začalo vnútrocirkevné „sčítanie ľudu“ Starokatolíckej cirkvi v ČR, do ktorého sme boli prirodzene zapojení aj my. Jeho cieľom bolo získať reálnu predstavu o tom, kto cirkev tvorí, pred blížiacou sa synodou. Zároveň bola istým prieskumom pred hľadaním nových ciest financovania cirkvi, keďže v Česku už od roku 2015 prebieha postupný proces smerujúci k úplnej finančnej odluke cirkví od štátu, čo zároveň znamená, že cirkvi začínajú motivovať veriacich, aby prispievali na chod svojich cirkví. Návrh biskupa, ktorý plánoval predložiť na synodu, bol, aby veriaci dostali odporúčanie, že po dovŕšení plnoletosti je vhodné na cirkev prispievať 1 % zo svojho čistého príjmu. Časť tejto sumy sa mala zostať farnosti, iná časť sa mala odoslať biskupstvu na jeho chod.

Okrem úsilia o získanie nového priestoru sa tak rok 2019 začal sústreďovať aj na 50. synodu Starokatolíckej cirkvi v ČR, ktorá sa konala 17. – 19. októbra 2019 v Bystřici pod Hostýnem na Morave. Otázka ekonomického zabezpečenia cirkvi a nášho štrukturálneho postavenia v rámci českej cirkvi boli predmetom viacerých diskusií.

Myšlienka darovania 1 % z čistého príjmu cirkvi sa v našich kruhoch stretla s porozumením a získala si podporu. Zároveň sme sa v podstate jednohlasne zhodli, že by sme sa chceli stať riadnou a plnoprávnou farnosťou Starokatolíckej cirkvi v ČR, ktorá by mala formálne sídlo na území ČR, no svoju činnosť by vykonávala na Slovensku. Ministerstvo kultúry v ČR sa totiž vyjadrilo, že takýto postup by mal byť možný. S týmito postojmi sme teda vyrazili na synodu, pričom ja ako riadne ustanovený duchovný českej cirkvi som mal hlasovacie právo, no keďže sme boli z pohľadu cirkevného práva stále len neformálnym spoločenstvom, nemohli sme si zvoliť delegáta spomedzi laikov. Napriek tomu ma však ako hostia sprevádzali dvaja laickí členovia farnosti: Martin Kolenič a Rast'o Kočan.

Naša vízia sa však na 50. synode stretla s inou predstavou – a síce, že starokatolícke cirkvi historicky takýmto spôsobom nikdy nefungovali, ale na území iných štátov najskôr zakladali tzv. delegatúru, ktorá predstavuje samostatnú jednotku, a jej spravovaním je poverený jeden zo starokatolíckych biskupov Utrechtskej únie. Po dlhšom jednaní synoda v reakcii na návrh zriadenia farnosti na Slovensku prijala uznesenie: „Synoda ukláda synodní radě projednání možnosti pastorace věřících na Slovensku v kontextu Starokatolícké církve v ČR a v kontextu církví Utrechtské unie.“ Dalo by sa veľa písať a analyzovať, no za seba môžem povedať, že sme zo synody odchádzali so zmiešanými pocitmi.

Kaplnka sv. Ladislava nám však priniesla viacero zaujímavých príležitostí. Pri príležitosti 30. výročia od udalostí novembra 1989 sme tu napríklad pripravili ekumenickú bohoslužbu vďaka za dar slobody, pri ktorej zneli piesne nežnej revolúcie o láske, pravde, slobode a spolupatričnosti, zazneli svedectvá tajného kapucína Petra Žauloudka a dcéry politického väzňa Katky Deákovej. Zúčastnili sa jej aj evanjelické farárky Anna Polcková a Michaela Kušnieriková. V kaplnke sme po prvýkrát oslávili aj advent a Vianoce „polnočnou“ omšou s koledami, za ktorej organizáciu patrí vďaka Martinovi Koleničovi. A vôbec po prvýkrát sme zažili aj bohoslužbu populcovej stredy.

Okrem našich vlastných aktivít sme sa naďalej zúčastňovali aj zaujímavých projektov iných kresťanských cirkví a iniciatív – obzvlášť v spolupráci a prirodzenom partnerstve s CZ ECAV Bratislava Staré Mesto. Zároveň sme sa ako OZ Starokatolíci na Slovensku stali súčasťou projektu National Democratic Institute, ktorý je zameraný na podporu medzináboženského dialógu a náboženskej slobody – a voľne nadväzuje na starší úspešný projekt Stretnú sa kresťan, moslim a žid..., ktorého som súčasťou ako jeden z ne-rímskokatolíckych duchovných.

V roku 2019 sa nám podarila ešte jedna prelomová vec. Okrem Bratislavy sme totiž začali pravidelné bohoslužby slúžiť aj v Trnave, a to každú prvú nedeľu v mesiaci a počas sviatkov v Kaplnke na Evanjelickom cintoríne. Vďaka patrí presbyterstvu CZ ECAV v Trnave a bratom farárom Radomírovi Vařákovi a Kristiánovi Kosteckému, ktorí nám túto kaplnku v okrajovej časti mesta sprístupnili.

Rok 2020 bol však výrazne iný, než sme si predstavovali. Hoci sme sa pripravovali, že Veľkú noc po prvýkrát oslávime v Kaplnke sv. Ladislava, svet zasiahla prvá vlna nového koronavírusu

COVID-19. Situácia života počas globálnej pandémie bola výzvou pre naše malé spoločenstvo, ale aj pre celé kresťanstvo. Za nás však môžeme iste povedať, že sme sa od začiatku nebáli diskutovať, experimentovať a kliesniť nové cesty. Kaplnka na Evanjelickom cintoríne v Trnave sa stala improvizovaným a interaktívnym štúdiom, v ktorom sme sa spoločne virtuálne stretávali. Boli sme v kontakte na sociálnych sieťach. Pomáhali sme prakticky ľuďom v našom okolí. Po ukončení karantény sme sa nejaký čas stretávali pod holým nebom na Kačine či pri kaplnke vo Svätom Jure, čo nám pripomenulo aj niektoré kapitoly z dejín kresťanstva... Uvidíme, čo nás ešte čaká, no chceme byť určite hlasom nádeje a prinášať blízkosť a pomoc tým, ktorí to potrebujú.

V dňoch 24. – 25. júna 2020 zasadala prostredníctvom videokonferencie Medzinárodná starokatolícka biskupská konferencia, ktorá združuje biskupov starokatolíckych cirkví Utrechtskej únie. Biskupi si vypočuli správy o situácii jednotlivých národných cirkví a zdieľali svoje skúsenosti z obdobia koronavírusovej krízy. Zaoberali sa aj situáciou slovenských starokatolíckych veriacich a rozhodli o zriadení novej delegatúry na Slovensku. Biskupom-delegátom povereným správou tohto územia sa stal český biskup Pavel Benedikt Stránský. Tým sa otvára nová kapitola nášho príbehu, keďže biskupi historických a etablovaných starokatolíckych cirkví Utrechtskej únie sa priznali k nášmu úsiliu, vyjadrili nám podporu a urobili nás nezávislými na českej cirkvi. Je to iná cesta, než tá, s ktorou sme išli na 50. synodu do Bystřice pod Hostýnem, no je to pre nás rozhodne dôležitá príležitosť.

V auguste sme sa preto s farskou radou virtuálne stretli aj s naším priateľom Dr. Walterom Baerom z Episkopálnej cirkvi v Európe (Convocation of Episcopal Churches in Europe), s ktorým sme sa v súvislosti so vznikom delegatúry Utrechtskej únie na Slovensku radili o možnostiach profesionalizácie našej práce a možnostiach fundraisingu. Priniesol nám to veľa praktických a užitočných rád.

Jedným z dobrých prostriedkov prepojenia našej farnosti s ostatnými členmi Starokatolíckej cirkvi v ČR je každoročný Týždeň duchovnej obnovy, ktorý organizujú farníci z Českého Těšína a vznikajúcej obce v Ostrave. V rokoch 2018, 2019 a 2020 nechýbali ani účastníci zo Slovenska. Člen našej farskej rady Fero Kuminiak sa v roku 2019 navyše zúčastnil aj spoločnej starokatolíckej púte do Santiaga de Compostela.

Z posledných krokov môžeme povedať, že naše postoje nachádzajú odozvu aj vo verejnom priestore. Ako príklad možno uviesť, že v nadväznosti na náš pozitívny postoj k téme reformy financovania cirkví a náboženských spoločností a zároveň kritiku zlého a nespravodlivého slovenského zákona o ich registrácii sme sa spolu s Rasťom Kočanom 2. septembra 2020 stretli s poslancom NR SR Miroslavom Žiakom, ktorý inicioval diskusiu o odluke cirkví od štátu. Ten zareagoval na náš status na Facebooku a pozval nás na stretnutie, kde sme mu otvorene komunikovali naše postoje a názory.

Ako je možné vidieť, naša historicky prvá farská rada toho má za sebou naozaj veľa. Chcel by som preto v závere tejto časti poďakovať predovšetkým Martinovi Koleničovi, Ferovi

Kuminiakovi a aj Vierke Bednáríkovej za ich dynamickú súčinnosť a nasadenie. Neberiem to ako samozrejmosť. Veľká vďaka patrí manželom Rast'ovi a Sivlii Kočanovým za mnohostrannú podporu. To, kde dnes stojíme je aj vďaka vám – a ja som za to nesmierne vďačný. Vaša pomoc mi aj v ťažkých chvíľach dodávala silu a presvedčenie, že to, čo robíme, má zmysel – aj napriek občasným pocitom malosti, vyčerpanosti a bezvýznamnosti.

Čo nás a novú farskú radu čaká? Vyhlíadky do budúcnosti

„Nemôžem vám ponúknuť nič len krv, pot a slzy,“ povedal v roku 1940 vo svojom slávnom prejave nový britský premiér Winston Churchill. A tak trochu to platí aj o našej službe (v pravom zmysle slova). Stojíme pred viacerými výzvami a okolo nás je veľa príležitostí, z ktorých sa musíme naučiť rozumne a rozvážne si vyberať.

Farská rada v Bratislave a jej fungovanie bude veľmi dôležité, pretože by mala slúžiť ako akýsi modelový príklad pre ďalšie farnosti na Slovensku, ktoré určite skôr či neskôr vzniknú. V tomto štádiu nás bude čakať predovšetkým pripravenie základného dokumentu fungovania Starokatolíckej delegatúry Utrechtskej únie na Slovensku a farností v rámci nej. Som presvedčený, že už na tomto farskom zhromaždení by sme mali budúcu farskú radu poveriť, aby podnikla také kroky, ktoré povedú k príprave tohto základného dokumentu.

Už dlhšie sme diskutovali o možnom zabezpečení naozaj vlastného priestoru – malej kancelárie, ktorá by slúžila ako naša centrála a miesto stretávania mimo bohoslužieb pri pastorálnych rozhovoroch, prípravách na prijatie sviatostí a podobne. Koronavírusová pandémia nás v tomto ohľade mierne zabrzdila, no túto debatu bude určite potrebné obnoviť.

Z ekonomického hľadiska sa nám podarilo vytvoriť základ pre ďalšie fungovanie. Farská rada by v diskusii s celou farnosťou mala nájsť vhodný kľúč prerozdelenia týchto prostriedkov nielen na bežné fungovanie, ale aj na drobnú sociálno-diaconickú činnosť, teda na podporu najslabších a zraniteľných okolo nás, či na vzdelávaciu činnosť – napr. budúcich duchovných. Známý rímskokatolícky teológ Yves Congar napísal krásnu knihu s víziou Za cirkev chudobnú a slúžiacu – a presne takou môžeme byť aj my.

Zároveň sa tu však otvára možnosť aj pre fundraising z prostredia našich partnerských cirkví v zahraničí. Bude potrebné pomerne presne sformulovať, aké sú naše potreby a na čo asi máme kapacity. Okrem toho je možné, že na tieto miesta za našimi partnermi aj vycestujeme odprezentovať im svoje nápady.

Čo sa týka bohoslužobného života farnosti – bol by som veľmi rád, ak by sme sa s farskou radou naučili predbežne plánovať dopredu na obdobie 3-4 mesiacov. Ak to epidemiologická situácia umožní, aby sme príležitostne (najmä počas sviatkov) pozývali menšie hudobné telesá, spevokoly, organistov či iných hudobníkov. Aby sme pozývali hosťovských kazateľov z iných cirkví i zo zahraničia a začali formovať aj ďalších budúcich duchovných.

Cítim tiež istý deficit v práci s deťmi a mládežou. Bol by som veľmi rád, ak by sa nám v tomto ohľade podarilo niečo robiť, pretože práve oni sú naša budúcnosť. Poteším sa určite všetkým dobrým nápadom!

Potešilo by ma, ak by som postupne prestal byť jedinou verejne známou tvárou starokatolíctva, ale ak by práve členovia farskej rady patrili medzi tých, ktorí sú pripravení prezentovať naše myšlienky a našu cirkev na verejnosti. V neposlednom rade nás veľmi pravdepodobne čaká aj koordinácia vzniku farností v iných mestách na Slovensku.

Svoju dnešnú správu som začal citátom zo Skutkov apoštolov, v ktorom sa podľa autorovho podania známy a popredný rabín Gamaliel vyjadruje na adresu prvých Ježišových nasledovníkov. „*Ak tento zámer a toto dielo pochádza od ľudí, rozpadne sa, no ak je od Boha, nebudete ich môcť zničiť,*“ hovorí Gamaliel v texte. Po piatich rokoch od svojej diakonskej vysviacky môžem povedať, že sa zatiaľ necítim rozpadnuto, no vidím veľa momentov, v ktorých vo viere vidím Božiu stopu. Modlím sa preto aj za novú farskú radu a teším sa na ďalšiu spoluprácu. Verím totiž, že čo je od Boha, to naozaj nebude možné zničiť.

Martin Kováč, 27. 9. 2020

Štatistické údaje

ma, ak by som postupne prestal byť jedinou verejne známou tvárou starokatolíctva, ale ak by práve členovia farskej rady patrili medzi tých, ktorí sú pripravení prezentovať naše myšlienky a našu cirkev na verejnosti. V neposlednom rade nás veľmi pravdepodobne čaká aj koordinácia vzniku farností v iných mestách na Slovensku.

Krsty

- **2017** – 2 chlapci, 1 dievča
- **2018** – 1 chlapec, 1 dievča
- **2019** – 1 chlapec, 1 dievča
- **2020** – zatiaľ 2 chlapci

Požehnanie manželstva

- **2017** – 1 pár (Veronika a Maroš)
- **2019** – 2 páry (Kristína a Peter, Janka a Erik)
- **2020** – 2 páry (Gabika a Vlado, Veronika a Milan)

Pohreby

- **2018** – 1 muž (Pavol M.)
- **2020** – 1 žena (Eva Č.)

Bohoslužobné priestory

- **Od 6. marca 2016 do 31. augusta 2017** v aule Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, ktorá súčasne plní bohoslužobné účely.
- **Od októbra 2017 do augusta 2019** v aule Vysokej školy sv. Alžbety v Bratislave.
- **Od septembra 2019 dodnes** v Kaplnke sv. Ladislava v Primaciálnom paláci.
- **Od októbra 2019** každú prvú nedeľu v mesiaci a počas sviatkov v kaplnke na Evanjelickom cintoríne v Trnave.

Vizitácie

- **30. apríla – 1. mája 2016** – biskup Dušan Hejbal
- **6. novembra 2016** – biskup-elektus Pavel Benedikt Stránský
- **6. augusta 2017** – biskup Pavel Benedikt Stránský – krst v Evanjelickom kostole v Trnave
- **9. septembra 2017** – biskup Pavel Benedikt Stránský – kňazská vysviacka Martina Kováča v Malom evanjelickom kostole v Bratislave
- **13. januára 2019** – biskup Pavel Benedikt Stránský – spoločné stretnutie farnosti u Kočanovcov a bohoslužba v aule VŠ sv. Alžbety v Bratislave
- **15. septembra 2019** – biskup Pavel Benedikt Stránský – slávnostná bohoslužba v Kaplnke sv. Ladislava v Primaciálnom paláci
- **9. februára 2020** – návšteva nového podpredsedu synodálnej rady Petra Kamínka – spoločné stretnutie farnosti u Kočanovcov a bohoslužba v Kaplnke sv. Ladislava v Primaciálnom paláci.

Ekonomické údaje

- Na zastrešenie našich vzdelávacích, kultúrnych či sociálnych aktivít bolo 24. augusta 2017 Ministerstvom vnútra SR zaregistrované naše občianske združenie Starokatolíci na Slovensku. Ešte v tom istom mesiaci sme založili dva účty vo FIO banke, jeden bežný a jeden transparentný. Vďaka za pomoc v tomto ohľade patrí Martinovi Kulichovi, ktorý nám pomohol s prípravou stanov a všetkými dôležitými krokmi.

• Členské – výsledky 1 % z príjmu od januára do augusta 2020:

- +/- pravidelne na mesačnej báze na chod nášho spoločenstva prispieva 26 dospelých členov a sympatizantov
- od januára do augusta sme takto vyzbierali celkom 2258,99 €, teda priemerne 282,37 €
- Jednotlivé mesiace: Január: 198,81 €, Február: 207,23 €, Marec: 280,1 €, Apríl: 306,95 €, Máj: 356,84 €, Jún: 305,22 €, Júl: 291,74 €, August: 312,1 €.
- Stav účtov k 27. septembru 2020:
  - Transparentný účet: 4 489,39 €
  - Bežný účet: 3 466,70 €
  - Spolu: 7 936,09 €

Výber mediálnych výstupov

- **7. 8. 2016** – Host' nedeľného rána – rozhovor o ekumenizme so Štefanom Chrappom na Slovenskom rozhlase <https://slovensko.rtv.s.sk/relacie/host-dobreho-rana/113198/martin-kovac>
- **21. 11. 2016** – O zložitosti života a Božom milosrdenstve medzi nami (diskusia Nadácie Polis v Žiline: Ladislav Heryán, Juraj Jordán Dovala a Martin Kováč): <https://youtu.be/ekG0w3ifC5w>
- **2. 10. 2017** – Kresťania, židia, moslimovia – spolu sme v pohode (diskusia v stane .týždňa na festivale Pohoda): www.tyzden.sk/spolocnost/42844/krestania-zidia-moslimovia--spolu-sme-v-pohode
- **9. 4. 2018** - Linská liturgia u bratislavských starokatolíkov (Televízny posol na Dvojke): <https://youtu.be/VboXwmzaCv8>
- **23. 2. 2018** - V kostoloch prečítajú výzvu proti Istanbulskému dohovoru, niektorí duchovní to nespravajú (Denník N): <https://dennikn.sk/1038949/v-kostoloch-precitaju-vyzvu-proti-istanbulskemu-dohovoru-niektori-duchovni-to-nespravaju>
- **15. 4. 2018** – Rozhovor pre portál Meet the Heroes (úryvky vydané knižne v roku 2019): www.heroes.sk/martin-kovac-rozhovor
- **24. 4. 2018** – Podcast Prepočuli sme Božie slovo s psychiatrom Michalom Patarákom: <https://dennikn.sk/blog/1109491/psychiatrovi-odpovedaju-mladi-knazi-komu-dnes-dokaze-pomoc-nabozenstvo-podcast-2>
- **13. 7. 2018** – Nesúhlasili s cirkvou, tvrdo narazili (Aktuality.sk): www.aktuality.sk/clanok/606124/nesuhlasili-s-cirkvou-tvrdo-narazili
- **23. 12. 2018** – Kňaz Martin Kováč: Príbeh Ježišovej rodiny je o niečom úplne inom, než hovoria gýčové obrázky (dobrenoviny.sk): <https://youtu.be/wjzSCjaMgiI>

- **10. 3. 2019** – Host' nedeľného rána – rozhovor o pôste so Štefanom Chrappom na Slovenskom rozhlase: <https://slovensko.rtvs.sk/relacie/host-dobreho-rana/189907/martin-kovac>
- **19. 4. 2019** – Mladý kňaz: Na Veľkú noc by sme vo všetkých kostoloch mali nechať kázať ženy (dobrenoviny.sk): <https://youtu.be/uyJPrveOjD8>
- **8. 7. 2019** - Kňaz Martin: Niektoré praktiky cirkvi sú blízke mafiánskym, pedofilné škandály sú zľahčované (Rozhovor pre portál Refresher): <https://refresher.sk/66691-Knaz-Martin-Niektore-praktiky-cirkvi-su-blizke-mafianskym-pedofilne-skandaly-su-zlahcovane>
- **9/2019** – Starokatolícke bohoslužby môžete od októbra 2019 navštíviť aj v Trnave: www.trnava-live.sk/2019/10/02/starokatolicke-bohosluzby-mozete-od-oktobra-2019-navstivit-aj-v-trnave
- **2020** – Knižný rozhovor v knihe Protestanti od Ivany Havranovej (Marenčin PT).
- **7. 1. 2020** – Kňaz Kováč: Cirkvi sa snažia ovládať ľudí i prostredníctvom sexu (podcast Ráno Nahlas s Braňom Dobšinským): www.aktuality.sk/clanok/753660/knaz-kovac-cirkvi-sa-do-znacnej-miery-snazia-ovladat-ludi-prostrednictvom-sexualnych-tem-podcast
- **18. 1. 2020** – Diskusie Zdvorilo — Stoja konzervatívci proti liberálom? (Martin Luterán, Martin Kováč a Pavol Haroš): https://youtu.be/EcTyMAaY_NY
- **23. 2. 2020** – Martin Kováč: Knihy ovplyvnili to, ako sa snažím žiť svoju vieru a kňazstvo (rozhovor o knihách pre portál Meet the Heroes): www.heroes.sk/martin-kovac-knihy
- **5. 5. 2020** – Martin Kováč: Bez úzkého společenství a jednoty s českou starokatolíckou cirkv'í si nedovedeme predstaviť svoju budúcnosť (rozhovor v cirkevnom čase Communio): www.starokatolici.cz/f1384
- **22. 8. 2020** – Odluka nie je jediný problém (komentár pre denník SME): <https://komentare.sme.sk/c/22472665/odluka-nie-je-jediny-problem.html>
- **31. 8. 2020** – Kováč: Odluku cirkv'í od štátu považujú za posledný nenaplnený požadavek listopadu 89 (krestandnes.cz): www.krestandnes.cz/kovac-odluku-cirkvi-od-statu-povazuji-za-posledni-nenaplneny-pozadavek-listopadu-89